



GEERTEKE VAN LIEROP

EEN ZEE VAN GLAS

Over de dood die het leven
dichterbij brengt

Geerteke van Lierop

EEN ZEE VAN GLAS

Over de dood die het leven dichterbij brengt

th ten have

Voor Bas

Je neemt niet op.
Je neemt altijd op.

ver-
missen
zoeken
weg
waar?
rede
loos
rade
loos
spoor
loos
genomen
verloren?

29 augustus

Ik word misselijk wakker. Alles is anders vanaf nu. Ik weet nog niet hoe anders. Ik bel hem. Zijn telefoon gaat over, maar hij neemt niet op. Ik stuur hem whatsappjes en e-mails. Ik bel de jachthaven waar hij de vorige avond was, en verontschuldigd me ervoor dat ik zo vroeg in de ochtend bel. 'Wij hebben hem gewoon zien wegvaren,' wordt mij verteld. Zijn boot ligt niet aan de steiger.

Aan het eind van de middag bel ik de havenmeester weer. 'Goed dat je belt, de politie is hier en wil je spreken.' Ze hebben zijn boot gevonden, maar hijzelf is spoorloos. Ik moet direct aangifte doen. Ze beloven dat ze me op de hoogte houden. Ik hang op en weet dat hij dood is. Ik weet dat hij in het water ligt. Ik voel het. Mijn lichaam liegt niet. Ik heb geen hoop. Alleen de wens dat ze hem zo snel mogelijk vinden, zodat ik hem nog één keer kan zien.

Ik moet wachten op het politiebureau. Mijn broer is gekomen en zit naast me. Uiteindelijk word ik ondervraagd door een jonge vrouw. Ze wil alles van ons weten. Ik beantwoord de meest intieme vragen. Om zijn vermissing openbaar te maken heeft ze een foto van hem nodig. Ik houd dit tegen, hij ligt in het water. Ik wil geen circus.

Ik durf niet naar huis en ga met mijn broer mee. De rest van mijn familie is daarnaartoe gekomen. Zwijgend zitten ze rond de tafel. Ik ga zitten. Ik wil hier niet zijn.

Die nacht lig ik alleen in het bed van mijn broer. Ik ben bang dat ik stik. Aan de telefoon praat een vriend me door de zwarte nacht heen. Ik ben blij dat het licht wordt. De nacht is voorbij, de angst alleen maar groter.

In alle vroegte ga ik met mijn broers naar de jachthaven, waar hij voor het laatst is gezien. Het water glinstert in de felle zon. Een zwaan komt onze kant op. Zijn vleugels vormen een hart. Het lijkt alsof hij me iets wil brengen. Het is sereen stil. Ook even in mij.

Om negen uur komt de politie zoeken. Ik spreek met de rechercheur. Een jongeman in spijkerbroek. Hij praat rustig en zegt alleen het hoognodige. Zijn team gaat koffiedrinken. De dag begint natuurlijk met koffie. En met Bastognekoeken. Ik hoor de mannen lachen, met plastic beker en koek in de hand. Mijn lief ligt in het water. Hij ligt daar ergens, al anderhalve dag. Hij is alleen en heeft het koud.

Om tien uur begint de zoekactie. Ik wil erbij zijn en volg de contouren van de politieboot op het water. Vanaf de steiger zie ik ze heen en weer varen. Af en toe stoppen ze. Het lijkt net een film, maar het is een fragment uit mijn leven. In de loop van de middag wordt ons verzocht naar huis te gaan. Ze zoeken verder met sonarapparatuur. 'Als we hem niet vinden, zetten we morgen de marine en politiehonden in,' zegt de rechercheur.

‘Het kan ook een paar weken of zelfs maanden duren voordat hij boven komt drijven.’

Hulp van marine en politiehonden blijkt niet nodig te zijn. De rechercheur belt me. Ze hebben hem gevonden, na twee volle dagen.

Het is waar.

Hij neemt nooit meer op.

*afkoelen
voor even
kopje onder
het water in
onderdompelen
niet
meer
naar boven
willen
stil worden
om
voor altijd
samen te zijn*

Ik ben thuis. De wereld kantelt, mijn pas vertraagt, mijn zicht vertroebelt. Onze toekomst samen vloeit weg. Hij valt in het water en drijft boven zonder kloppend hart, ijskoud. In een ogenblik staat de tijd stil. Onze tijd samen bestaat uit flarden van beelden die ik wanhopig probeer op te slaan om ze nooit meer te vergeten. In een noodlottig ogenblik verschuift mijn blik op leven en tijd voorgoed. Stil en stop de tijd, die herinneringen vervaagt. Spoel terug naar een ogenblik met hem. Kon ik onze tijd samen maar oprekken, uitrekken, vertragen. Hij heeft me oneindig geknuffeld en gekust, mijn drukke, razende hoofd gesust. Hij hield me stevig vast als ik dreigde te vallen. Hij hield me stevig vast en zou me nooit meer loslaten. Mijn grootste angst is nu realiteit en amper te bevatten. De pijn die ik voel is zo groot als mijn liefde voor hem.

Ik loop over het eiland. Het water verkleurt. In elke boot, elke rimpeling, zie ik hem, denk ik aan hem, mis ik hem. Nooit meer voel ik zijn warmte en liefde op mijn huid. Om vrijheid te voelen wilde hij het liefst varen. Vrijheid was voor hem de boot, de kracht van het water, de wind, het pruttelen van de motor. Op het water was hij wendbaar, sterk en licht. Vanaf het water verstilde de tijd en leken alle mensen op de kade gejaagd en opgejaagd, racend tegen de tijd in, net als ik. 'Wij hebben alle tijd,' zei hij. Hij leerde me te vertragen, langzamer te lopen, te genieten van elk moment. Het water was zijn lust en ontnam hem zijn korte leven.

Even, in mijn droom, was hij er nog. Heel even is het stil in mij. De realiteit dreunt een paar seconden later door. Alles wordt samengeperst. Ademen doet pijn. Ik wil uit dit lichaam. Uit dit leven.

In bed draai ik de herinnering aan onze laatste ochtend af als een film, keer op keer, om elk detail, elk mogelijk teken van zijn vertrek in beeld te krijgen en vast te leggen. Hij was zoals altijd eerder wakker en had minstens een uur naar me gekeken. Hij kustte me meerdere keren. Zijn tranen raakten mijn wang. ‘Dit zijn tranen van geluk,’ zei hij.

Ik zwaaide hem uit en zei: ‘Doe je wel voorzichtig?’ Iets wat ik nooit vroeg.

‘Ik maak het niet laat.’ Hij gaf me zijn laatste zoen.

‘Hij ligt er mooi bij,’ zegt de vrouw van het mortuarium. Mijn ouders, broers en ik zitten op de gang met water in een plastic beker te wachten op zijn familie. Tegen de regels in mag ik alvast naar hem gaan kijken. ‘Jij bent zijn vriendin. Het is belangrijk dat je met hem alleen kunt zijn.’ Ik krijg extra tijd, niet de gebruikelijke twintig minuten met zijn familie samen.

De vrouw loopt met me mee de kamer in. In de donkere ruimte hangen schilderijen en op de grond ligt een Perzisch tapijt. Ze blijft naast me staan. ‘Raak hem maar aan,’ zegt ze bemoedigend.

Ik heb gek genoeg uitgekeken naar dit moment, omdat het mijn grootste wens was om hem nog te kunnen zien. In films zie je mooie afscheidsscènes. In films kun je je geliefde vasthouden en kussen. Daar verlangde ik naar.

Ik schrik van de ijzige kou als ik zijn gezicht voorzichtig aanraak. Ik schrik van zijn gezwollen gezicht, ogen en lippen, de wond bij zijn slaap, de rode puntjes van steentjes in zijn voorhoofd. Ik schrik van de geur. De vrouw staat naast me en stelt me gerust. Nu durf ik bij hem te blijven in deze vreemde ruimte, die er huiselijk uitziet maar helemaal geen thuis is. Ze laat me alleen met hem.

Ik loop tien passen naar achteren en knijp mijn ogen tot spleetjes om hem te herkennen in dat opgeblazen lichaam op die baar, en om de onaangename geur te kunnen verdragen. Ik beeld me in dat hij slaapt, omdat zijn mond een beetje openstaat. Met mijn handen in elkaar gevouwen en smekend dat zijn einde licht geweest is, sta ik in die kamer. Keer op keer zeg ik jammerend: 'Ik hou van je. Sorry, dat ik niet mee ben gegaan. Sorry, dat ik niet bij je was. Sorry, dat je zo lang alleen in dat koude water hebt gelegen. Blijf je bij me?'
De deur gaat open.

De tijd is om.

*de wereld is gekanteld
ontmanteld
wat verduisterd was
kraakhelder
scherp*

*buiten is het licht
zo was ik
ik ben donker
wie ben ik?*